

**Curtea Supremă de Justiție**  
**DECIZIE**

17 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție  
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,  
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Dumitru Mardari,  
Iurie Bejenaru,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2019, declarat de avocata Irina Lazur în numele inculpatului

***Stahurschi Vasile.***

*Termenul de examinare,*  
*instanța de fond: 28.07.2016 – 12.07.2018,*  
*instanța de apel: 22.08.2018 – 03.04.2019,*  
*instanța de recurs: 12.06.2019 – 17.09.2019.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

**C O N S T A T Ă :**

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 12 iulie 2018, Stahurschi Vasile a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (1) și 152 alin. (2) lit. c<sup>1</sup>) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

2. Instanța a constatat că inculpatul Stahurschi Vasile, se învinuiește că, la 16 septembrie 2015, aproximativ ora 16.00, urmărind scopul încălcării în mod grosolan a ordinii publice, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, fiind în stare de ebrietate alcoolică, manifestând un cinism și o obraznicie deosebită, aflându-se într-un loc public, la stația din s. xx, r-nul xx, fără motiv vădit, a inițiat o ceartă cu minorul Beregoi Petru, în cadrul căreia numindu-l cu cuvinte obscene, în mod demonstrativ, i-a aplicat o lovitură cu palma în regiunea feței, iar cu piciorul i-a aplicat câteva lovituri peste piciorul drept, prin ce i-a provocat potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.2590/D din 20 noiembrie 2015 fractura falangei proximale degetului III, a plantei cu deplasare, falangii medii degetului II fără deplasare, plagă prin zdrobire regiunea plantară pe dreapta care a condiționat

dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

În rezultatul acțiunilor ilegale ale lui Stahurschi Vasile, victima Beregoi Petru a dezvoltat tulburare de stres-posttraumatică, fapt confirmat prin concluziile raportului de expertiză psihiatrico-legală nr.394 a din 17 mai 2016.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, ca huliganism, adică acțiunea intenționată care încalcă grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Tot el, este învinuit că, continuând acțiunile ilegale, la 16 septembrie 2015, aproximativ ora 16:00 fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la stația din s. Răzeni, r-nul Ialoveni, având drept scop vătămarea intenționată medie a integrității corporale, cunoscând cu certitudine că Beregoi Petru este minor, a.n. xx.xx.xx, fără motiv vădit, l-a numit cu cuvinte obscene, după care i-a aplicat o lovitură cu palma în regiunea feței, iar cu piciorul i-a aplicat câteva lovituri peste piciorul drept, prin ce i-a cauzat, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.2590/D din 20 noiembrie 2015, fractura falangei proximale, degetului III a plantei cu deplasare, falangii medii degetului II fără deplasare, plagă prin zdrobire regiunea plantară pe dreapta care a condiționat dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 152 alin. (2) lit. c<sup>1</sup>) Cod penal, ca vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății săvârșită cu bună știință asupra unui minor.

Instanța a reținut că acuzarea nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar demonstra vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate, din care motiv inculpatul urmează a fi achitat pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de el.

Or, sunt dubii rezonabile, la faptul dacă partea vătămată Beregoi P. l-a recunoscut pe Stahurschi V., ca fiind persoana care l-a lovit sau și-a amintit că anume acesta este inculpatul, sau de fapt i s-a sugerat că el a fost agresat de Stahurschi V.

Totodată, organul de urmărire penală a încălcat normele imperative ale codului de procedură penală în ce privește termenul de pornire a urmăririi penale.

Faptul pornirii urmăririi penale în privința inculpatului a avut loc cu încălcarea termenului prevăzut de lege pentru examinarea sesizării și pornirii urmăririi penale. Organul de urmărire penală a efectuat acțiuni de urmărire penală până la emiterea ordonanței de pornire a urmăririi penale, astfel nu doar a încălcat normele procesuale, dar a și tergiversat urmărirea penală, eșuând în acest mod și în stabilirea adevărului obiectiv în procesul penal.

**1.1.** Conform încheierii interlocutorie din 12 iulie 2018, Judecătoria Hîncești a dispus de a o aduce la cunoștința șefului Inspectoratului de Poliție Ialoveni și procurorului-șef al Procuraturii raionului Ialoveni, cu informarea în termen de cel mult o lună despre rezultatele soluționării faptelor expuse în încheierea interlocutorie.

Instanța a constatat că organul de urmărire penală al IP Ialoveni și procurorul Cristina Bujac, care a condus urmărirea penală, au încălcat în mod flagrant normele

imperative ale codului de procedură penală în ce privește termenul de pornire a urmăririi penale, ori fiind evident faptul pornirii urmăririi penale în privința lui Stahurschi Vasile cu încălcarea termenului prevăzut de lege pentru examinarea sesizării și pornirii urmăririi penale, mai mult ca atât organul de urmărire penală a efectuat acțiuni de urmărire penală până la emiterea ordonanței de pornire a urmăririi penale. În acest context, organul de urmărire penală nu doar a încălcat normele procesuale, dar a și tergiversat urmărirea penală și a eșuat în acest mod și în stabilirea adevărului obiectiv în procesul penal.

3. Procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Vasile Pelevan, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 287 alin. (1) și 152 alin. (2) lit. c<sup>1</sup>), 84 Cod penal, la 5 ani și 2 luni închisoare, cu executare.

Apelantul a invocat că instanța de judecată a dat o apreciere eronată și tendențioasă probelor administrate, inclusiv declarațiilor părții vătămate Beregoi P., a martorilor Beregoși S., Beregoși E., a raportului de expertiză medico-legală și psihiatrico psihologică.

În vederea argumentării sentinței de achitare, instanța a invocat pretinse încălcări de procedură, care de facto nu influențează forța juridică a probelor acuzării, circumstanțe care nu corespund realității.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2019, apelul a fost admis, casată total sentința și încheierea interlocutorie, și pronunțată o nouă hotărâre.

Stahurschi Vasile a fost condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. c<sup>1</sup>) Cod penal la 5 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Procesul penal în privința lui Stahurschi Vasile pe art. 287 alin. (1) Cod penal a fost încetat, pe motiv că fapta lui constituie o contravenție.

Stahurschi Vasile a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional, din motivul expirării prescripției răspunderii contravenționale.

Astfel, instanța de apel a constatat că, inculpatul Stahurschi Vasile, la 16 septembrie 2015, aproximativ la 16:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la stația din s. xx, r-nul xx, având drept scop vătămarea intenționată medie a integrității corporale, cunoscând cu certitudine că Beregoși Petru este minor, a.n. 11.09.2003, **fară motiv vădit, l-a numit cu cuvinte obscene**, după care i-a aplicat o lovitură cu palma în regiunea feței, iar cu piciorul i-a aplicat câteva lovituri peste piciorul drept, prin ce i-a provocat potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.2590/D din 20 noiembrie 2015, fractura falangei proximale degetului III, a plantei cu deplasare, falangii medii degetului II fără deplasare, plagă prin zdrobire regiunea plantară pe dreapta care a condiționat dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Tot el, la 16 septembrie 2015, aproximativ ora 16.00, urmărind scopul încălcării ordinii publice, **exprimând lipsă de respect față de societate**, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se într-un loc public, la stația din s. xx, r-nul xx, **fară**

**motiv vădit**, a inițiat o ceartă cu minorul Beregoi Petru, în cadrul căreia **l-a numit cu cuvinte obscene**.

Instanța de apel a reținut că **prima instanță a apreciat eronat probele administrate**.

Ori, acestea în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, indică direct la faptul comiterii de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. c<sup>1</sup>) Cod penal și a contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional.

Totodată, **se reține poziția instanței de fond, precum că, în condițiile în care așa și nu este clar în ce mod și în ce condiții partea vătămată și-a amintit sau l-a recunoscut pe Stahurschi Vasile ca fiind persoana care l-a agresat, îi momentul în care planează anumite bănuieli că acestuia i-ar fi putut fi sugerată persoana care l-ar fi agresat**.

Acțiunile inculpatului reprezintă în fond și **o injurie** în adresa părții vătămate, iar probele administrate în instanța de judecată, demonstrează cert că, **aceste acțiuni reprezintă nu alt ceva decât un act de huliganism contravențional și o injurie** adusă în adresa părții vătămate.

Prin acțiunile sale intenționate, Stahurschi V. de rând cu infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. c<sup>1</sup>) Cod penal, prin faptele ilegale constatate a comis contravenția prevăzută la art. 354 Cod contravențional, manifestată prin huliganismul nu prea grav, adică tulburarea ordinii publice și a **liniștei persoanelor fizice**, acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice.

Ori, luând în considerație declarațiile părții vătămate, a reprezentantului său legal și a martorilor, cât și **concluziile raportului de expertiză medico-legală care au stabilit prezența leziunilor corporale medii** la partea vătămată, **se constată prezența elementelor contravenției** prevăzute de art. 354 Cod contravențional.

Prin urmare, vina inculpatului în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, este demonstrată în ședința de judecată, prin intermediul mijloacelor de probă și procedee probatorii, așa ca declarațiile părții vătămate, a martorilor și **raportul de examinare medico-legală**.

**5. Avocatul Irina Lazur**, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței și a încheierii interlocutorii din 12.07.2018.

Recurenta a invocat că din declarațiile martorilor rezultă că la data de 16.09.2015, ora.16.00, Stahurschi V. nu s-a aflat la locul unde s-a comis fapta infracțională, deoarece de la ora 14.00 și până noaptea târziu 21.00 s-a aflat la Chiosea V., unde a dat la teasc poama, locuința căruia se află la o distanță de 2 km de stația de autobuze și în alt capăt al satului. De la locuința lui Chiosa și până la casa lui Stahurschi sunt 500 de metri, astfel dânsul nu avea cum să fie la locul faptei, stația de autobuze, și nici nu avea cum să treacă prin apropierea acestui loc în aceea zi, iar instanța de apel nu s-a pronunțat asupra acestor circumstanțe.

De către instanța de apel nu au fost înlăturate dubiile cu privire la persoana care l-a lovit pe Beregoi P., ori, și în instanța de apel declarațiile acestuia au fost contradictorii.

Învinuirea este bazată exclusiv pe declarațiile părții vătămate, existând multiple dubii vis-a-vis de modul în care partea vătămată l-a recunoscut pe Stahurschi V. ca fiind persoana vinovată, dubii că în genere inculpatul s-ar fi aflat în aceea zi și oră la locul comiterii infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a admis erorile menționate și nemotivat a adoptat o soluție de condamnare în baza art. 152 alin. (2) Cod penal, precum și recunoașterea ca fiind vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 354 Cod Contravențional.

La judecarea apelului nu a fost audiat reprezentantul legal al părții vătămate - Beregoi S. Faptul că în instanța de judecată a fost prezentă mama părții vătămate Beregoi E., nu poate fi considerat că partea vătămată a fost audiată, deoarece în circumstanțele noi aceasta are calitate de martor.

Instanța de apel nu era în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozitiile martorilor și declarațiile inculpatului, în temeiul căror fusese achitat.

În cazul în care o instanță de apel este chemată să examineze o cauză cu privire la fapte și probleme de drept și să facă o evaluare completă a problemei vinovăției sau a nevinovăției reclamantului, nu se poate ca aceste probleme să fie examinate fără analiza nemijlocită a probelor (cauzele Constantinescu c. României, nr. 28871/95; Marcos Barrios c. Spaniei, nr.17122/07).

În speță, acuzatorul de stat, după o sentință de achitare, nu a întreprins toate măsurile în vederea prezentării probelor noi, altele decât cele cercetate de instanța de fond, în așa fel încât să fie combătut probatoriul.

Prin urmare, condamnare inculpatului fără a audia martorii, după soluția de achitare, este contrară cerințelor unui proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din Convenție, instanța nefiind în drept să-și întemeieze concluziile sale de condamnare pe probe cercetate de către prima instanță, care a dispus achitarea.

În drept, recursul este fondat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

**6.** Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Conform art. 414 alin. (1), (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Conform art. 325

alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În corespundere cu art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Conform art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. În corespundere cu art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, întemeiat concluzionând că instanța de fond nu a apreciat probele administrate în corespundere cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și corect rejudecând cauza potrivit regulilor generale, conform descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (*pct. 4. din decizie*):

a) delimitând infracțiunile, a constatat fapta pe art. 152 alin. (2) lit. c<sup>1</sup>) Cod penal indicând că: „*aflându-se la stația din s. Răzeni, r-nul Ialoveni..., fără motiv vădit, l-a numit cu cuvinte obscene, după care i-a aplicat o lovitură...*”, apoi pe art. 354 Cod contravențional stabilind că: „*urmărind scopul încălcării ordinii publice, exprimând lipsă de respect față de societate, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se într-un loc public, la stația din s. Răzeni, r-nul Ialoveni, fără motiv vădit, a inițiat o ceartă cu minorul Beregoi Petru, în cadrul căreia l-a numit cu cuvinte obscene*”. Ori, în ambele cazuri a constatat, divergent deci, prezența unor acțiuni similare, proprii huliganismului.

Mai mult, a concluzionat neclar și divergent că: „*luând în considerație concluziile raportului de expertiză medico-legală care au stabilit prezența leziunilor corporale medii la partea vătămată, se constată prezența elementelor contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional..., vina inculpatului în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, este demonstrată în ședința de judecată, prin intermediul mijloacelor de probă și procedee probatorii, așa ca declarațiile părții vătămate, a martorilor și raportul de examinare medico-legală*”, ori cauzarea vătămarilor medii nu constituie un element al contravenției nominalizate;

b) constatând că inculpatul: *„urmărind scopul încălcării ordinii publice, exprimând lipsă de respect față de societate, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se într-un loc public, la stația din s. Răzeni, r-nul Ialoveni, fără motiv vădit, a inițiat o ceartă cu minorul Beregoi Petru, în cadrul căreia l-a numit cu cuvinte obscene”*, i-a încadrat acțiunile pe art. 354 Cod contravențional, ca: *„huliganismul nu prea grav, adică tulburarea ordinii publice și a liniștii persoanelor fizice, acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice”*.

Însă, în fapta descrisă nu se regăsește esența elementelor constitutive și acțiunile contravenționale concrete privind *acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice și alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea cetățenilor*, cu indentificarea ultimilor.

c) constatând că acțiunile inculpatului: *„reprezintă în fond și o injurie în adresa părții vătămate, iar probele administrate în instanța de judecată, demonstrând cert că, aceste acțiuni reprezintă un act de huliganism contravențional și o injurie adusă în adresa părții vătămate”*, a depășit limitele învinuirii formulate, deoarece asemenea acțiuni, prevăzute în art. 69 Cod contravențional (*Injuria*), inculpatului nu i-au fost incriminate prin rechizitoriu;

d) a trecut în revistă dovezile administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării.

Mai mult, a indicat inițial că: *„urmând de casat total sentința..., prima instanță a apreciat eronat probele administrate...”*, apoi s-a contrazis invocând neclar și sumar că: *„totodată, se reține poziția instanței de fond, precum că, în condițiile în care așa și nu este clar în ce mod și în ce condiții partea vătămată și-a amintit sau l-a recunoscut pe Stahurschii Vasile ca fiind persoana care l-a agresat, îi momentul în care planează anumite bănuieli că acestuia i-ar fi putut fi sugerată persoana care l-ar fi agresat...”*.

e) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile inculpatului la urmărirea penală și instanța de fond, probele scrise de la f.d. 73-75, 207.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

### **D E C I D E :**

Admite recursul ordinar declarat de avocata Irina Lazur, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2019, în privința inculpatului Stahurschi Vasile xx, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată va fi pronunțată la 11 octombrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

